

Letter to Editor

Spouse Abuse in Iran: Where Are We Today?

Shahrbanoo Ghahari^{1,2}, *Noushin Khademolreza³

1. PhD. in Clinical Psychology, Assistant Professor, Department of Mental Health, Center of Excellence in Psychiatry, School of Behavioral Sciences and Mental Health (Tehran Institute of Psychiatry), Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
2. Psychiatry and Behavioral Sciences Research Center, Addiction Institute, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran.
3. Psychiatrist, Assistant Professor, Department of Community Psychiatry, School of Behavioral Sciences and Mental Health (Tehran Institute of Psychiatry), Iran University of Medical Science, Tehran, Iran.

Citation Ghahari Sh, Khademolreza N. [Spouse Abuse in Iran: Where Are We Today (Persian)]. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology. 2019; 24(4):458-461. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.24.4.458>

<http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.24.4.458>

Received: 04 Apr 2018

Accepted: 26 Aug 2018

Available Online: 01 Jan 2019

Keywords:

Spouse abuse, Domestic violence, Preventive interventions, Women

ABSTRACT

Spousal abuse is a significant social problem. Spousal abuse includes four types of violent behavior that occur between two people in an intimate relationship: physical abuse; sexual abuse; and emotional abuse. Spousal abuse as a social and health problem is accompanied with numerous negative physical and psychological outcomes. Such problems require prevention, thus many countries such as Iran have designed preventive intervention programs.

* Corresponding Author:

Noushin Khademolreza, PhD.

Address: Department of Community Psychiatry, School of Behavioral Sciences and Mental Health (Tehran Institute of Psychiatry), Iran University of Medical Science, Tehran, Iran.

Tel: +98 (21) 63471298

E-mail: khademolreza.n@iums.ac.ir

همسرآزاری در ایران: امروز کجا هستیم؟

شهربانو قهاری^{۱*}، نوشین خادم‌الرضا^۲

۱- دکتری روانشناسی بالینی، استادیار روان‌شناسی بالینی، گروه سلامت روان، مرکز تحقیقات روانپزشکی، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان (انستیتو روانپزشکی تهران)، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

۲- مرکز تحقیقات روان‌پزشکی و علوم رفتاری، انستیتو اعتیاد، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران.

۳- روانپزشک، استادیار، گروه روانپزشکی جامعه‌نگر، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان (انستیتو روانپزشکی تهران)، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

چکیده

تاریخ دریافت: ۱۵ فروردین ۱۳۹۷

تاریخ پذیرش: ۴ شهریور ۱۳۹۷

تاریخ انتشار: ۱۰ دی ۱۳۹۷

همسرآزاری یکی از مشکلات اجتماعی مهم است. همسرآزاری چهار نوع رفتار خشونت‌آمیز را دربرمی‌گیرد که بین دو نفر در یک رابطه صمیمانه اتفاق می‌افتد و عبارت است از: آزار جسمی، آزار جنسی و آزار عاطفی. همسرآزاری به‌مثابه مشکلی بهداشتی و اجتماعی، پیامدهای منفی جسمی و روان‌شناختی زیادی دارد. وجود این مشکلات، طراحی برنامه‌های مداخله پیشگیرانه را الزامی می‌کند. بنابراین، بسیاری از کشورها به این کار اقدام کرده‌اند و ایران نیز یکی از این کشورهاست.

کلیدواژه‌ها:

همسرآزاری، خشونت خانگی، مداخلات پیشگیرانه، زنان

و معنوی در شکل‌گیری همسرآزاری یا جلوگیری از بروز آن نقش دارند [۱۰].

این مشکل بهداشتی و اجتماعی با پیامدهای منفی جسمی و روان‌شناختی زیادی همراه است و به همین دلیل دغدغه بسیاری از کشورهاست. بسیاری از مطالعات ایرانی و غیرایرانی نشان داده‌اند مشکلات جسمانی مانند انواع دردها، مشکلات گوارشی، خونریزی، سقط جنین، آسیب به اندام‌های بدن مانند پارگی پرده گوش، کوری و شکستگی اندام‌ها در قربانیان شایع است. افسردگی، اضطراب، اختلال استرس پس از سانحه، سندرم روده تحریک‌پذیر، سردرد، فکر خودکشی و حملات پانیک در این قربانیان، پدیده‌ای معمول است [۱۱-۱۳]. وجود این مشکلات می‌طلبد که برنامه مداخله‌ای پیشگیرانه‌ای برای این مشکل مهم بهداشتی طراحی شود. به همین دلیل بسیاری از کشورها به این کار اقدام کرده‌اند و ایران نیز یکی از این کشورهاست [۱۰].

در ایران، طرح همسرآزاری در سال ۱۳۸۹ به‌طور پایلوت زیر نظر وزارت بهداشت در مراکز بهداشتی روستایی و شهری تحت پوشش نظام مراقبت بهداشتی اولیه در شهرستان ساوجبلاغ اجرا شد. با توجه به موفقیت‌آمیز بودن پایلوت، این طرح از سال ۱۳۹۴ در کل مراکز بهداشتی‌درمانی روستایی و شهری تحت

همسرآزاری به‌منزله یکی از انواع خشونت خانگی به‌معنای اعمال هرگونه خشونت از سوی شوهر یا شریک جنسی است [۱]. که انواع مختلفی دارد، مانند آزار جسمی، عاطفی یا جنسی [۲]. پژوهش‌های بین‌المللی نشان داده‌اند خشونت خانگی بسیار شایع است و به ویژه زنان بیشتر از افراد دیگر در معرض اهانت، آسیب، تجاوز یا قتل توسط همسر یا شریک جنسی قرار دارند [۳]. در رابطه با خشونت علیه همسر مطالعات زیادی انجام شده است چنان‌چه زمینه‌یابی انجام شده توسط سازمان جهانی بهداشت در ۱۰ کشور جهان شیوع خشونت جسمی نسبت به همسر را از ۱۵ تا ۷۱ درصد در نوسان گزارش کرده است [۴].

براساس مطالعه قاضی طباطبایی و همکاران (۲۰۰۵) در تهران، شیوع همسرآزاری جسمانی در طول زندگی مشترک، ۲۵ درصد و بروز آن در یک سال گذشته، ۱۱ درصد گزارش شده است [۵]. با وجود این، نرخ آن در مناطق و جمعیت‌های مختلف متفاوت است. در مطالعه‌ای در بابل شیوع خشونت همسر نسبت به زن ۳۱ درصد [۶]. در جمعیت دانشجویی متأهل شیوع آزار عاطفی ۵۵ درصد [۷]. در زنان خانه‌دار تهران خشونت عاطفی و جسمی ۸۲ درصد [۸] و در مناطق مختلف ایران همچون ساری ۵۸ درصد گزارش شده است [۹]. عوامل متعددی، مانند عوامل زیست‌شناختی، ژنتیکی، روان‌شناختی، اجتماعی، فرهنگی

* نویسنده مسئول:

دکتر نوشین خادم‌الرضا

نشانی: تهران، دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان (انستیتو روانپزشکی تهران)، گروه روانپزشکی جامعه‌نگر.

تلفن: ۶۳۴۷۱۲۹۸ (۲۱) ۹۸+

پست الکترونیکی: khademolreza.n@iums.ac.ir

پوشش نظام مراقبت بهداشتی اولیه کشور در حال اجراست. مراقبان سلامت شاغل در این مراکز برای غربالگری خشونت آموزش دیدند. این مراقبان پس از شناسایی قربانیان، آن‌ها را به روان‌شناسان مراکز ارجاع می‌دهند و روان‌شناسان به آن‌ها مهارت‌های زندگی را آموزش می‌دهند. هدف، توانمندسازی قربانیان همسرآزاری و پیشگیری از بروز خشونت‌های بعدی است [۱۴، ۱۰، ۲].

اگرچه اجرای این طرح با دستاوردهایی در زمینه پیشگیری همراه بوده است، موانعی نیز سر راه اجرای این طرح وجود دارد؛ مثلاً ممکن است برخی از قربانیان بنا به دلایلی، خشونت را اعلام نکنند. عده‌ای نیز در برنامه‌های آموزشی شرکت نکنند. از همه مهم‌تر مردان مرتکب خشونت نیز ممکن است تمایلی به همکاری در جلسات آموزشی نداشته باشند و بسیاری از رفتارهایی را که خشونت تلقی می‌شود، خشونت ندانند. نبود حمایت‌های خانوادگی از قربانیان، مشکلات مالی، بیکاری و داشتن فرزند ممکن است مانع از این شود که زنان قربانی خشونت را افشا کنند.

امروزه در مرحله‌ای هستیم که می‌دانیم شیوع خشونت نسبت به همسر در ایران چقدر است و چه پیامدهای منفی‌ای دارد. برای پیشگیری از آن، برنامه‌هایی را تدارک دیده و جمعیت تحت پوشش نظام مراقبت بهداشتی اولیه را غربال کرده‌ایم و آموزش می‌دهیم. بواله‌ری و همکاران نیز سند ملی خشونت را نوشته‌اند [۱۴] که راهگشای اجرای طرح در مراکز بهداشتی کشور بوده است اما به نظر می‌رسد فعالیت‌های گسترده‌تری در سطح پیشگیری اولیه از بروز خشونت باید انجام شود و این مهم، مستلزم ارتقای آگاهی جوانان پیش از ازدواج و زنان و مردان متأهل درباره شاخص‌های خشونت نسبت به همسر، توانمندسازی زوجها برای حل اختلاف و تعارض و پیشگیری از خشونت در حوزه خانواده، تدوین قوانین روشن و قابل اجرا برای کنترل مرتکبان و تسهیل خدمات اجتماعی (مانند ساخت سرپناه موقت و ایجاد اشتغال موقت برای قربانیان) و حمایت‌طلبی و جلب مشارکت از سازمان‌های مختلف برای حمایت از قربانیان و پیشگیری از این مشکل در جامعه است [۱۵]. برای رسیدن به اهداف ذکر شده، استفاده از راهبردها و روش‌هایی مانند امکانات صداوسیما، بهره‌گیری از نیروهای داوطلب مردمی و دیگر اقشار جامعه مانند روحانیون در کنار گروه بهداشتی شاغل در مراکز بهداشت و درمان ضروری است.

References

- [1] Reiding MJ, Black MC, Ryan GW. Prevalence and risk factors of intimate partner violence in eighteen US states/territories. *American Journal of Preventive Medicine*. 2008; 34(2):112-8. [DOI:10.1016/j.amepre.2007.10.001] [PMID]
- [2] Atef Vahid MK, Ghahari Gh, Zareidoost E, Bolhari J, Karimi kismi E. [The role of demographic and psychological variables in predicting violence in victims of spouse abuse in Tehran (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2011; 16(4):403-11.
- [3] Ellsberg MC, Heise L. *Researching violence against women: A practical guide for researchers and activists*. Geneva: World Health Organization; 2005. [PMID]
- [4] Garcia Moreno C, Jansen H, Ellsberg M, Heise L, Watts CH. Prevalence of intimate partner violence: Findings from the WHO multi-country study on women's health and domestic violence. *Lancet*. 2006; 368(9543):1260-9. [DOI:10.1016/S0140-6736(06)9523-8]
- [5] Ghazi Tabatabaei M, Mohseni Tabrizi A, Marjaei H. [Examining the Phenomenon of Violence against Women: Isfahan (Persian)]. Tehran: Office of Social Affairs of the Ministry of Interior Publications; 2005.
- [6] Bakhtiari A, Omidbakhsh N. [Backgrounds and effects of domestic Violence against women referred to Law Medicine Center of Babol, Iran (Persian)]. *Journal of Kermanshah University of Medical Sciences*. 2004; 7(4):28-35.
- [7] Ghahari S, Atef Vahid MK, Yousefi H. [The prevalence of spouse abuse among the Azad University students in Tonekabon (Persian)]. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*. 2005; 15(50):83-9.
- [8] Ghahari Sh, Bolhari J, Atef Vahid MK, Panaghi L, Ahmadkhaniha H, Yousefi H. [Study of spouse abuse in Tehran (Persian)]. Tehran: Iran University of Medical Sciences; 2006.
- [9] Ghahari S, Mazdarani S, Khalilian A, Zarghami M. [Spouse abuse in Sari-Iran (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*. 2008; 2(1):31-5.
- [10] Rasolian M, Bolhari J, Nojomi M, Habib S, Mirzaei Khoshalani M. [Theories and interventional models of intimate partner violence: Suggesting an interventional model based on primary health care system in Iran (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2015; 21(1):3-16.
- [11] Pallitto CC, Garcia Moreno C, Jansen HA, Heise L, Ellsberg M, Watts C. Intimate partner violence, abortion, and unintended pregnancy: Results from the WHO multi-country study on women's health and domestic violence. *International Journal of Gynecology & Obstetrics*. 2013; 120(1):3-9. [DOI:10.1016/j.ijgo.2012.07.003] [PMID]
- [12] Zakar R, Zakar MZ, Mikolajczyk R, Krämer A. Intimate partner violence and its association with women's reproductive health in Pakistan. *International journal of gynecology & Obstetrics*. 2012 Apr 1;117(1):10-4. [DOI:10.1016/j.ijgo.2011.10.032] [PMID]
- [13] Ghahari S, Bolhari J, Atef Vahid MK, Ahmadkhaniha H, Panaghi L, Yousefi H. [Prevalence of spouse abuse, and evaluation of mental health status in female victims of spousal violence in Tehran (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*. 2009; 3(1):50-6.
- [14] Bolhari J, Demari B. [National document about domestic violence prevention (Persian)]. Tehran: Ministry of Health and Medical Education; 2012.
- [15] Rasolian M, Habib S, Bolhari J, Hakim Shoostari M, Nojomi M, Abedi S. Risk factors of domestic violence in Iran. *Journal of Environmental and Public Health*; 2014:352346. [DOI:10.1155/2014/352346] [PMID] [PMCID]

Iranian Journal of
PSYCHIATRY AND CLINICAL PSYCHOLOGY

Winter 2019, Volume 24, Number 4

Table of Contents

356	The Effectiveness of Emotion-Focused Therapy on Emotion Regulation Styles and Severity of Obsessive-Compulsive Symptoms in Women With Obsessive-Compulsive Disorder	*Leila Shameli , Mahnaz Mehrabizadeh Honarmand , Abdozahra Naa'mi , Iran Davodi
370	The Effectiveness of Mindfulness-Based Cognitive Therapy on Ruminative Thoughts, Perceived Stress and Difficulties in Emotion Regulation of Women With Type 2 Diabetes	Bibi Zohreh Razavizadeh Tabadkan , Mahmoud Jajarmi , Yaghoob Vakili
384	Predictive Role of Morningness-Eveningness Personality, Cognitive Flexibility and Cognitive Emotion Regulation in Marital Satisfaction in Middle-Aged Women 384	Hossein Shareh , Maryam Eshaghi Sani
400	Structural Equation Modeling of Intolerance of Uncertainty and Symptoms of Depression and General Anxiety Disorder: Investigation of the Mediating Role of Rumination	Ghasem Abdolpour , Mohammad Nasiri , Mehrab Mafakheri , Kamyar Mansouri, Reza Abdi
416	Mobile Access and Sexting Prevalence in High School Students in Rafsanjan City, Iran in 2015	Zohreh Ghorashi , Marzeyeh Loripoor , Seyede Maryam Lotfipour-Rafsanjani
426	Relationship Between Neuropsychological and Physical Environmental Perception in Patients With Dementia and Alzheimer Disease	Sima Mansoori, Farhang Mozaffar , Maryam Noroozian, Mohsen Faizi , Hassan Ashayeri
444	Reliability, Validity, and Factor Structure of the Persian Version of the Children Reinforcement Sensitivity Scale	*Sohrab Amiri , Karim Babaei Nadilyu , Mahdi Ghasemzade
458	Spouse Abuse in Iran: Where Are We Today?	Shahrbanoo Ghahari ,*Noushin Khademolreza